

פ ר ו ט ר ק ר ל מט' 24/א

מיטיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ג', ט"ז באדר תשס"ז-28.2.56 בטעה 11.30.

- השתתפו:
- ס. אונג - היו"ר
  - ב. אזוביה
  - ע. איכילוב
  - ז. ורהפטיג
  - י. כמיס
  - ב. לוקר
  - נ. גל
  - ח. רובין
  - י. סופמן

- בעדו:
- ע. אסף
  - א. אלטמן
  - ס. בגין
  - י. בדר
  - י. הרדי
  - ש. הלל
  - ת. סובי
  - י. יטעיהו
  - י. ביצבי
  - ס. סנה
  - ס. קסיס

מוזמנים: ח. כהן - היועץ המשפטי
ס. אלון - סגן היועץ המשפטי

סדר-היום: 1. חוק בתי-דין דתיים (הזמנה לבית-הדין).
2. חוק בתי-המשפט.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ס. אונג:

1. חוק בתי-דין דתיים (הזמנה לבית-הדין).

עלינו לעבוד על הנוסח החדש, בהתאם
להחלטותינו.

היו"ר ס. אונג:

הוחלט:
לאשר את הנוסח המוצע, פרט לסיבוי אחד: בסעיף 7
7 תיווסף פיסקה האומרת: "הוראות סעיף 4 יחולו
גם על הזמנות לפי סעיף 7 בסיבויים המחוייבים
לפי הענין".

2. חוק בתי-המשפט.

היו"ר ס. אונא:
בשבוע העבר הועלתה הצעה לדחות את הדיון
בחוק זה עד לאחר פגרת הכנסת. אני חושב
סיהיה יותר נכון אם נמשיך עכשיו בדיון זה.

ג. ניר: אני רוצה להעמיד בפני הוועדה ארבע שאלות:

שאלה ראשונה: אם אנחנו מדברים על רשת בתי-
המשפט, האם לא הגיע הזמן להכניס מושגים בעניינים פליליים, או באופן
יותר רחב - השתתפות אנשי ציבור ברשת בתי-המשפט בצורה זו או אחרת.
זה יכול להיות גם בצורה של "אסוריים".

שאלה שניה: נוגעת לבית-משפט השלום. אני
מציע לדון האם לא הגיע הזמן לבטל את בתי-משפט השלום.

שאלה שלישית: האם לא הגיע הזמן
להנהיג אצלנו אפלציה טדירה, אפשרות לעבור פעם נוספת על כל משפט,
עם שמיצת ערים וכו', דבר שאיבדו קיים אצלנו, פרט לאותם חוקרים בהם
בית-המשפט העליון שולח את התיק בחזרה לאינסטנציה בטובה.

השאלה הרביעית: בסיוטה הראשונה של החוק
היה חלק שהיה מוקדש לבתי-משפט עירוניים. כאן הוציאו זאת. אני מעלה
את השאלה של מקומם של הסופטים העירוניים ברשת בתי-המשפט. תהיינה
לי הצעות בענין זה. בכל אופן, זה שייך לרשת בתי-המשפט.

ח. כהן: שלוש הדברים האחרונים לתעוררו

תוך כדי דיון בטעמים השונים של החוק
הזה, ואין קושי פרוצדוראלי לדון בהם. שאלת המושגים היא שאלה
שלא תתעורר בתור שכזאת תוך כדי דיון בחוק זה, אני גם הייתי מעדיף
לאמר שיש כאן באמת נושא חדש לגבי ההוראות אשר בהצעת חוק זה, אם
כי אינני חושב כי המטלה תתנגד לדיון בשאלה הזאת. לא תהיה זו הפעם
הראשונה שהכנסת או ועדותיה ידונו בשאלה נכבדה זו. אבל הייתי מבקש
את חבר הכנסת ניר כי יסכים לכך שדיון בשלושת הדברים האחרונים שהוא
הציע לדון בהם, בשעה שדיון על סעיפי החוק, ושהשאלה של מושגים
תישאר לגמר הדיון בחוק. כי אם נתחיל להתווכח עכשיו על שאלות אלה,
לא נגיע בעתיד הקרוב לדיון בחוק בתי-המשפט.

ג. ניר: אני מסכים.

היו"ר ס. אונא: גם אני רציתי להציע שגם עניינים לדיון, אבל
נדמה לי שאפשר לעשות זאת בגמר הדיון בחוק.
כוונתי לענין של פסול של שופט, ולשאלת הרוויזיה.

ז. שופמן: אני רוצה לצרף לשאלות האלה שאלה נוספת:
שאלת בתי-דין אדמיניסטרטיביים.

סעיף 1.

ח. כהן:

פה התעוררה השאלה אם טוב שתהיה כאן הוראה מנדטורית בדבר מושב בית-הדין העליון בירושלים, יכול להיווצר מצב שבו בית-המשפט העליון ירצה לשבת גם במקום אחר, ולא צריך מלכתחילה לגעול את הדלת הזאת בפניו על ידי הוראה כזאת בחוק; אולי אפשר לאמר שמקום מושבו של בית-המשפט העליון הוא ירושלים, ואיזור שיפוטו כשטח המדינה כולו, ובית-המשפט העליון רשאי לשבת בדין בכל מקום במדינה.

היו"ר ס. אונג:

בשאלת השאלה אם לא צריך להוסיף לזה: לפי החלטת מסויימת.

ח. כהן:

לפי החלטתו.

הוחלט:

לקבל את התוכן שהוצע על-ידי היועץ המשפטי. הביטוח יזבא על-ידי משרד המשפטים.

י. שופמן:

שמענו עדויות רבות. הייתי מציע שנחלק את פרקי החוק בין חברי הוועדה, אשר יעבדו הרצאות קצרות עם ההערות שנמצאות בפרוטוקולים. אחרת כל מה ששמענו נמצא בפרוטוקולים, וזה יער שקשה לצאת ממנו, וקשה להיזכר בכל טעיף מה נאמר על-ידי אלה שהופיעו בפנינו.

היו"ר ס. אונג:

אני חושב שתוך כדי דיון בזכיר את העדויות.

י. שופמן:

בכל אופן, הייתי מציע שמה שנחליט בקריאה ראשונה לא יהיה סופי.

היו"ר ס. אונג:

תמיד בהגבנו כך.

ח. כהן:

אני רוצה שיהיה ברור, מפני שזה עלול להוות תקדים מסוכן: עצם העובדה שמשהו ואפילו שופט נכבד, הופיע בפני הוועדה והביע דעה ומסר עדות, מצד אחד אינה מחייבת את הוועדה, ומצד שני אינה פוסלת דיון של הוועדה שתוך התעלמות מן העדות. מוטל על כל אחד מחברי הוועדה שאותה עדות עשתה עליו רושם, לרשום לעצמו את הנקודות שבהן הוא מעוניין ולהתייחס אליהן. אנחנו מצדנו נביא בפני הוועדה הערות והסגות שלא הזבאו בפני הוועדה עד עתה.

סעיף 2.

ב. ניר:

לא כתוב פה מי הממנה.

ח. כהן:

זה נמצא בחוק השופטים. יכולתי להביין את שאלתו של חבר הכנסת ניר לו היה מציע לחסל את העניין של ממלא מקום קבוע. מקור ההוראה הזאת הוא בכך שהנשיא הראשון של בית-המשפט העליון היה חולה זמן ממושך, והיה צורך בממלא מקום קבוע, אשר בעצם סילא את תפקיד נשיא בית-המשפט העליון. על-ידי כך הפך המוסד הזה למוסד בר-קיימא. עכשיו יש לנו הזדמנות בחוק

ח. כהן:

זה לשנות את המצב שנוצר בחוק השופטים בענין זה. אם זוהי הצעת חבר הכנסת ניר, היה כדאי לדון עליה. אבל עצם ההוראה הזאת דרושה כאן כדי לתאם את החוק הזה לחוק השופטים, ושם קבועה פרוצדורה איך ממנים את הנשיא ואת ממלא מקומו. פה ההוראה הסובסטנטיבית. שם - ההוראה הפרוצדוראלית.

אפילו אם נוציא מפה את ממלא-המקום, לא תיקנו דבר.

ג. ניר:

ח. כהן:

ברגע שהוועדה תחליט על כך בחוק זה, נביא גם תיקון לחוק השופטים בענין זה.

ג. ניר:

אם כותבים פה דבר הסונה ממה שכתוב בחוק השופטים, יכול מישהו לטעון: מדוע שינו זאת? כנראה שהכוונה לכך שהכנסת תמנה נשיא וממלא מקומו. אם נוציא את זאת, ליסאר שהכנסת קובעת רק את מספר השופטים.

ג. אזוביה:

אני רוצה לשאול מדוע בכלל נחוץ שהכנסת תקבע את מספר השופטים?

בעקבות דברי חבר הכנסת ניר אני שואל:

מה כתוב בענין זה בחוק השופטים?

ח. כהן:

בחוק השופטים נאמר כי הנשיא או ממלא מקומו הקבוע מתמנים על פי המלצת ועדת המינויים. כאן אין מדברים על דרכי המינוי. זהו החוק הקובע את מצילאותם.

למעשה ההצעה הזאת באה מפני כבודם של שופטי בית-המשפט העליון. אנחנו חושבים שלא כמו השופטים הנמוכים שופטי בית-המשפט העליון. זהו המוסד השיפוטי העליון והמכובד ביותר במדינה, ולכן הכנסת צריכה לקבוע את מספר שופטיו. אין כאן טיבות תקציביות.

לאור מה שכתוב בענין זה בחוק השופטים אולי באמת אפשר למחוק את המלים "ובהם נשיא וממלא מקום קבוע של הנשיא".

ג. אזוביה:

האם חושבים להגדיל את מספר השופטים העליונים?

ח. כהן:

זה תלוי בהרבה בחוק הזה, אם, למשל, יתקבל הסעיף בדבר הדיון הנוסף, זה יצריך למנות מיד אפילו שני שופטים נוספים. אם תפקידי בית-המשפט העליון יסארו כפי שהם עכשיו, מספיקים תסעה שופטים.

הוחלט: לקבל את ההצעה למחוק את הסיפא של סעיף 2 ובהם נשיא וממלא מקום קבוע של הנשיא.

סעיף 3.

ח. כהן:

אני מציע לדחות את הדיון בסעיף הזה, ולאחד את הדיון בו עם הדיון על סעיף 7.

הנחלט: לקבל את הצעת היועץ המשפטי לדחות את הדיון בסעיף זה ולאחדו עם הדיון על סעיף 7.

סעיף 4.

מה פירוט "יקבע" מתי? איך?

ז. שופמן:

ח. כהן: היום הנוהג הוא שהוא קובע זאת לסבוע מראש. בכל יום ראשון מביאים לו את התיקים לסבוע שיבוא, והוא קובע את ההרכבים בהם ייסמנו המשפטים השונים. אבל אין זה נוהג מקודש. מחר אפשר יהיה לסגור ואפשר יהיה לקבוע את ההרכבים לחודש מראש. אלה הם דברים מינהליים שאפשר להשאירם לגשיא.

היו"ר מ. אונא: האם קביעת זמן המשפט, בטרם קובעים את הרכב בית-המשפט, געשית על-ידי הרשם?

ח. כהן: המשפטים קבועים מראש להרבה זמן. הגשיא קובע איזה שופטים יושבים בכל תאריך ואיזה שופטים יסמנו ערעור מסויים שנקבע לתאריך מסויים. בשביל הצדדים יש חשיבות מכרעת לשאלה איזה שופט ישב בדיון. התאריך אמנם נקבע זמן רב לפני כן. אבל לא המועד כי אם הרכב בית-המשפט נקבע על-ידי השופט עצמו.

ז. ורהפטיג: נכון שהרכב בית-המשפט קובע לפעמים את גודל המשפט. ולכן אנחנו מוטרדים לגשיא בית-המשפט העליון סמכות חשובה מאוד. זכור שדוקא בעניינים אלה ישנה דגישות גדולה מאוד. אבל אין ברירה. בכל זאת נדמה לי כי מה שכתוב בסעיף הזה - זה קצת יותר מדי. הגשיא יכול להגיד לאחד השופטים: אתה תשב פעם בחצי שנה, ולשני - אתה תשב בכל יום. בצורה כזאת יכול גשיא בית-המשפט העליון להוציא שופט מתפקידי השיפוט. הדבר כאילו נתון בידינו. הוא יקבל מסכורת, אבל לא זה החשוב. זה נותן לגשיא אפשרות לסלק שופט עליון מתפקידו. האם לא היה זה יותר נכון לקבוע כל בית-המשפט יושב בהרכבים קבועים אשר יסבו בזמנים קבועים? הפונקציה של גשיא בית-המשפט העליון תהיה אז רק בחלוקת התיקים. הוא יקבע כי תיק זה ילך להרכב זה, ותיק זה - להרכב זה. כלומר, הוא יקבע רק את המועד, מתי ידונו בענין, ועל-ידי הקביעה מתי ידונו בענין, הוא יקבע בעצם את ההרכב אשר ידון בענין. ברור כי גם אז יש אפשרות לגשיא בית-המשפט העליון לעשות חלוקה עניינית. הוא יודע שהרכב מסויים מתמזה בעניני מסים - הוא יעביר אליה את כל הענינים האלה. אבל אז החלוקה תהיה יותר אוניברסלית. גם אז - לא במאה אחוזים, אבל היא תהיה יותר אוניברסלית מאשר כאשר הוא קובע את ההרכב מחדש לכל מקרה ומקרה. כי בצורה הנוכחית הוא יכול לסגור מניחה את האפשרות לסבת בדיון. כאשר ההרכבים יושבים בזמנים קבועים - אין לגשיא בית-המשפט העליון האפשרות לעשות זאת. אמנם גם אז יכול גשיא בית-המשפט העליון שלא להעביר שום תיק להרכב מסויים, אבל אז יש ביקורת.

היו"ר מ. אונא: אני רוצה להזכיר לחברים כי שאלה

מעין זו התעוררה בקשר עם בתי-המשפט המחוזיים. היתה הצעה של הסדר יותר מיכבד.

ח. כהן: אני חושב שמתן סמכות לגשיא בית-המשפט העליון לקביעת מועדי שמיעת התיקים, כפי שמציע חבר הכנסת ורהפטיג, איננה מעשית כלל. התאריך לשמיעת משפט מסויים נקבע, בעצם, על-ידי בעלי הדיון עצמם, או, על כל פנים, לא בלי אפשרות לגיטימית ביותר להשפעה מצדם. הכלל הוא שעורכי-הדיון מודיעים

ח. כהן:

לרשם בית-המשפט באלו ימים נוח להם שהתיק יגיע לסמיכה, והרשם קובע להם את התאריך, אשר שני הצדדים מסכימים עליו. בכדי לקיים "ושפטו את העם בכל עת" יושב בית-המשפט בכל יום. מה שאינו ידוע הוא איזה הרכב ישב באותו יום שלו נקבע המשפט. זאת זאת קובע נשיא בית-המשפט העליון. וכך צריך להשאיר את הדברים, מפני שאי-אפשר אחרת. אחרת תהיה זו גזירה שאין ציבור עורכי-הדין יכול לעמוד בה, אם נשיא בית-המשפט העליון יתחיל לקבוע מועדים לסמיכת משפטים.

בנוגע לקביעת הרכבים, צודק חבר הכנסת ורהפטיג באופן תיאורטי, כי בידי נשיא בית-המשפט העליון יש למעשה הכוח לשלוח שופט ל"פנסיה". אבל אנחנו נותנים את הסמכות הזאת לאיש שיש לו התפקיד השיפוטי הגבוה ביותר במדינה על-מנת שישתמש בו כדין. אם אין אסון לנשיא בית-המשפט העליון שישתמש בסמכות זו כדין, אז אנחנו יכולים באמת לסגור את התיקים ולהפסיק לחוקק חוקים, מפני שאם אין אסון בנשיא בית-המשפט העליון, מבין לנו שהוא יפעל בהתאם לחוקים שאנחנו מחוקקים?

נוסף על כך נראה לי שדווקא הנסיון סובוטנינו בו במסך שבע שנים אלה בבית-המשפט העליון, עם שני נשיאים, אינו מצדיק אפילו חשש קל שבמלים שמא סמכות זו שבתורה היא לנשיא בית-המשפט העליון, ושתינתן לו עכשיו במפורש על-ידי החוק, תשמש בידינו למטרה בלתי לגיטימית.

י. שופמן:

הבעיה היא קצת אחרת. אין זה ענין של חוסר אסון בנשיא בית-המשפט. אבל טקובל שהרכבים של בית-משפט יותר בריא לקבוע לפי איזה הסדר, הייתי אומר, מקרי, בלתי מכוון. גם פה היה בריא יותר לקבוע את הדבר בצורה כזאת. ואין זה ענין של חוסר אסון. גם אם בוציא את האפשרות שנשיא בית-המשפט העליון יוציא מישהו ל"פנסיה", בכל זאת יש צורך בסדר קבוע לגבי הרכבי בית-המשפט, מראשית השנה עד הפגרה, לכל חצי שנה. זה מונע כל מיני סבירות והערות, על פי רוב או כמעט תמיד - בלתי צודקות.

ז. ורהפטיג:

מתז נודע לשופטים על ההרכב? תמיד - כמה זמן לפני גיהול המשפט. בדרך כלל - לפחות שבוע לפני כן. ואז זה נודע גם לצדדים. ז"א סודיעת הרכב בית-המשפט אינה הפתעה בשביל הצדדים. כך שהיתרון - ויתכן שזה יתרון שהצדדים לא ידעו עד למשפט על הרכב בית-המשפט - אינו קיים בין כך ובין כך.

ח. כהן:

לא. אבל נעשים לפעמים שינויים ברגע האחרון.

ז. ורהפטיג:

אבל בדרך כלל ידוע לצדדים על ההרכב, ואין כאן אלמנט של אפתעה.

על סמך הנסיון הייתי מסכים בהחלט עם היועץ המשפטי. אבל הייתי בכל זאת רוצה לדעת מה המאב בשטח זה בכמה מדינות. נדמה לי שעל פי רוב קיים הסדר קבוע.

ח. כהן:

אני מבין שחבר הכנסת שופמן רצה לאזכר את השיטה הקבועה בבתי-המשפט הקונטיננטאליים. שם היתה השיטה של הרכבים קבועים לשנה שלמה, בסליבט אחד, או בשנים או בשלושה הרכבים, כמה סליבטים שהיו. אבל יש שיטה אחרת, היא שיטת הסנהדרין שלנו. היא קיימת, למשל, בארה"ב וגם בבית-המשפט העליון בסוויצריה. שם יושבים תמיד כל שופטי בית-המשפט אחד, ואפילו אם אחד מהם

ח. כהן:

בעדר, הרי זה כאילו הוא פשוט לא לקח חלק במספט, אבל הוא נחשב לחלק של בית-המספט. תמיד יושבים כל תשעת המספטים.

אנחנו ה לכבו בעבין זה, כמו בהרבה עינינו אחרים, לפי הדוגמא האנגלית. אני רואית הרבה בתי מספט, ותרסו לי לאמר: אני חושב שזוהי השיטה הטובה ביותר, לא רק מפני שבאותו אלמנט של אפתעה יש אטרקציה מיוחדת לעורכי-הדין, כי דוק בטיב ההרכב תלוי הרבה מאוטובות הטענות, ואלה דברים שהם בבחינת טבלין של המקצוע; השיטה העיקרית היא כלי של סופטים אשר מבחינת מומחיותם המקצועית העניינית מסוגלים באופן מיוחד לשבת ולדון בעניינים מסויימים, כמו, למשל, ענייני פטנטים, ענייני עבודה, אצ"בי איטות וכו'. יש גם עניינים אשר לא רצוי שידונו בהם סופטים מסויימים או סופטים אלה אינם יכולים כלל לדון בהם, מפני שכל הסופטים שלנו היו פעם עורכי-דין בארץ, ויתכן שלסופט מסויים היתה יד בעג"ן מסויים. ד"ר זמורה, למשל, לא יכול היה לשבת באותו מספט מפורסם על בזיון בית-הדין, מאחר שהוא הופיע בתור עורך-דין במספט זה בזמן המנדט. אנחנו מרכיבים הרבה מיוחד לצורך המספט המסויים. עושה זאת נשיא בית-המספט העליון, והוא עושה זאת מתוך שיקול דעת לגופם של העניינים.

יש עוד גימוק להסדר הקיים. לא טוב שסלוטה סופטים ישבו יחד שנה שלמה, תמיד אותם הסלוטה. יש הרבה מהחשוב בחילופי ההרכבים. עצם העובדה שסופט מסויים יושב בכל יום עם מישהו אחד, נותנת לסופטים סמליה מפני שיגרה, מביאה ליחסי חברות יותר הדוקים וליותר טובים בין כל התסעה. לעומת זאת, אם יושבים סלוטה סופטים יחד במשך חצי שנה, הם מכירים היטב אחד את השני, אבל אינם מכירים את הסופטים האחרים, וגם זה דבר שצריך למנוע.

גם בעבין זה אני חושב שכדאי לדון מהנסיון של שבע השנים. חושבני שהנסיון שלנו הצדיק את השיטה האנגלית הזאת, שאנחנו נוהגים לפיה.

לכן הייתי מסאיר את המצב בשטח זה כפי שהוא היום, אם כל אינבי אומר שאין אפשרות לעשות זאת כדוגמת השיטה הקונטיננטאלית, כפי שהציע חבר הכנסת שופמן. לי גדמה - וזוהי גם דעת סר המספטים וגם דעת סופטי בית-המספט העליון, שהשיטה האנגלית עדיפה על השיטה הקונטיננטאלית. אינבי אומר שהשיטה העברית והאמריקנית אינה עדיפה על השיטה האנגלית, כלומר, שתמיד ישבו תשעת הסופטים יחד. אבל זאת - עדין איננו יכולים להרשות לעצמנו.

ב. אזוביה:

הרפורמה המוצעת כאן גדולה מדי מכדי שיעשה אותה על רגל אחת. אני חושב מפני אי-גמישות בהרכבים, כשמספר ההרכבים קטן מדי. יש לנו בסך הכל תסעה סופטים. מספר הוריאציות האפשריות - הוא קטן. אם נקבע זאת במסגרת קבועה, לא תהיה אפשרות לחריגה מן המסגרת, גם כאשר לא יהיה ספק כי יש צורך בכך.

אני מעריך את הגימוק של צורך באובייקטיבליזציה. אינבי יודע איך מגיימים אותו במספט הסופטים כל כך קטן. לכן אני סבור שאנחנו צריכים להשתמש בגושח המוצע כאן, אך הייתי מציע לגבש זאת בצורה יותר ברורה.

ג. ורהפטיג:

אני בעד ספציאליזציה עד כמה שאפשר בבתי-המספט המחוזיים, אבל לא בבית-המספט העליון. כי בספציאליזציה סמונה סכנה. בבית-המספט העליון הסכנה שבכך היא סביבת-המספט העליון להפוך לבית-מספט של דן-יחיד. אם כל בית-המספט העליון יושב בכל מיני עניינים, השונים מפעם לפעם, תהיה ספציאליזציה כללית. אם בבית-המספט העליון תהיה ספציאליזציה וייקבע כי נושא מסויים יובא תמיד בפני סופט מסויים, גיבש לסכנה של שיגרה.

ז. שופט:

בבית-המשפט העליון בפולניה היו
סיניטים. אבל אם היה משפט מיוחד
סדרש שפציאליזציה, היו מחליפים שופט, בהסכמת הסיניט. הספציאליזציה,
שחבר הכנסת ורהפטיג חושש משה, היא דבר טבעי. לכל שופט יש נטייה
להתמחות בענין מסוים, וטוב ששופט ידון דוקא בעניינים שיש לו ידיעה
בהם. הדבר יכול להיעשות בהסכמת ההרכב הקבוע, ועל-ידי כך אפשר
להביא לגמישות במקרים מיוחדים.

אשר לבתי-המשפט המחוזיים, אין לי
כל ספיקות שם צריך להנהיג איזון שיטה פורמאלית מאוד. לגבי בית
המשפט העליון - קשה להחליט.

ח. רוביו:

אני בעד סידור עיוור בקביעת התיקים.
אני מציע שיהיה סידור קבוע טראם.

ב. אזניה:

אני מציע לקבל את תוכנו של הסעיף,
אך לשנות את הנוסח.

הוחלט:

לקבל את הצעת ב. אזניה האוטרית לקבל
את תוכנו של הסעיף, אך לשנות את הנוסח.

סעיף 5.

ח. רוביו:

מה פירוש ותק?

ח. כהן:

זה נקבע לפי מועד המינוי לבית-המשפט
העליון.

ט. אלרון:

אותו נוסח מופיע בחוק השופטים.

ח. כהן:

עד עכשיו הנוסח הזה לא גרם כל קושי.
לגבי שופטי בית-המשפט העליון אין שום
נפקא מינא אם לפני המינוי היה השופט שופט בבית-המשפט המחוזי או עורך-
דין.

ז. ורהפטיג:

צריך להגיד: "ותק בבית-המשפט העליון".

ח. כהן:

אני מוכן להוסיף "לענין זה אין מביאים
בחשבון אלא ותק אשר בבית-המשפט העליון

בלבד".

הוחלט:

לקבל את ההצעה להוסיף משהו שיבהיר
כי הכוונה לוותק אשר בבית-המשפט העליון
בלבד. הביטוח יוצע על-ידי משרד המשפטים.